

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2018/1419**annettu 18 päivänä huhtikuuta 2018****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016**

EUROOPAN PARLAMENTTI, JOKA

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan ja liitteen IV,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon (A8-0092/2018),
- A. korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiin on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastavuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;
- B. toteaa, että Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön tulo- ja menotaulukon⁽¹⁾ mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2016 oli 20 789 500 euroa, mikä merkitsee 1,72 prosentin vähennystä vuoteen 2015 verrattuna; toteaa, että säätiön talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta;
- C. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan säätiön tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2016 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että säätiön tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

1. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan se oli todennut vuotta 2014 koskevassa kertomuksessaan, että henkilöstölle oli maksettu liian vähän vuosina 2005–2014 ja että tämä johtui siirtymisestä uusiin henkilöstösääntöihin vuonna 2005; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on havainnut jälleen liian pieninä suoritettuja määriä (43 350 euroa) ja joitakin liian suurina suoritettuja määriä (168 930 euroa), jotka koskivat 30:a nykyistä ja aiempaa henkilöstön jäsentä, joskin syyt liian pieninä maksettuihin määriin olivat erilaiset kuin aiemmin (2014: taattu vähimmäispalkkoja ei sovellettu; 2015: palkkoihin sovellettiin virheellistä kerrointa); panee merkille, että säätiö oikaisi kaikki liian pieninä suoritettujen määrät, mutta ei peri takaisin liian suurina suoritettuja määriä (mikä on nykyisten henkilöstösääntöjen 85 artiklan mukaista); kehottaa säätiötä analysoimaan uudestaan, onko vuoden 2005 henkilöstösääntöihin siirtymisestä mahdollisesti aiheutunut virheitä, arvioimaan palkanlaskentatoimintonsa kokonaan uudelleen ja ilmoittamaan havainnoistaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle; toteaa säätiön tehneen huhtikuussa 2017 kattavan sisäisen tarkastuksen palkanlaskentatoiminnon osalta; toteaa, että säätiö odottaa nyt loppuraporttia ja ottaa mahdolliset suositukset asianmukaisesti huomioon; kehottaa säätiötä ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle korjaavista toimenpiteistä;

Talousarvio- ja varainhallinto

2. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2016 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,99 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste 84,80 prosenttia, mikä merkitsee 2,55 prosentin vähennystä vuoteen 2015 verrattuna;
3. on huolestunut Irlantiin sovellettavan entistä suuremman korjauskertoimen kielteisestä talousarviovaikutuksesta, sillä säätiön taloudelliset valmiudet suoriutua tehtävistään uhkaavat sen vuoksi heikentyä entisestään; odottaa, että unionin toimielimet toteuttavat toimia näiden vaikutusten kumoamiseksi;

Maksusitoumukset ja määrärahasiirrot varainhoitovuodelta toiselle

4. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan vuodelle 2017 siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus osastossa 3 (toimintamenot) oli suuri, 2 800 000 euroa (43 prosenttia), kun taas vuonna 2015 vastaava osuus oli ollut 2 100 000 euroa (31 prosenttia), ja että tämä johtui lähinnä vuodenvaihteen yli jatkuneista hankkeista (tutkimukset ja pilottijärjestelmät); toteaa, että säätiö harkitsee jaksotettujen määrärahojen käyttöönottoa, sillä tällä tavoin otettaisiin paremmin huomioon toimien monivuotinen luonne ja sopimusten tekemisen, toimitusten ja maksujen väliset väistämättömät viipeet;

⁽¹⁾ EUVL C 84, 17.3.2017, s. 11.

5. toteaa, että säätiö tekee tilintarkastustuomioistuimen suostumuksella eron suunniteltujen ja suunnittelemattomien siirtojen välillä; panee merkille, että vuonna 2016 säätiö oli suunnitellut 3 000 000 euron siirrot mutta toteutuneiden siirtojen määrä oli vain 2 800 000 euroa;
6. toteaa, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle voivat usein olla osittain tai täysin perusteltuja virastojen toimenpideohjelmien monivuotisen luonteen vuoksi, että ne eivät välttämättä ole osoitus talousarvion suunnittelun ja toteuttamisen heikkouksista eivätkä myöskään aina vastoin talousarvion vuotuisuuden periaatetta etenkin, jos säätiö suunnittelee ne etukäteen ja ilmoittaa niistä tilintarkastustuomioistuimelle;

Hankinnat

7. panee merkille, että säätiön hankintoja ja sopimuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea, joka antaa lausunnon vähintään 250 000 euron arvoisista sopimusehdotuksista, ei kokoontunut kertaakaan vuonna 2016, koska perusteet täyttäviä asiakokonaisuuksia ei ollut; toteaa lisäksi, että hankintoja ja sopimuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea suoritti vuotuisen jälkitarkastuksen kolmelle yhdestätoista vuonna 2016 tehdystä sopimuksesta; panee merkille, että hankintoja ja sopimuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea totesi säätiön kaiken kaikkiaan noudattaneen hankintamenettelyjä;

Henkilöstöpolitiikka

8. panee merkille, että joulukuussa 2016 päätökseen saatetun tehtäväkartoituksen mukaan vakauden taso oli suhteellisen hyvä niinä kolmena vuotena, joita kartoituksessa tarkasteltiin;
9. toteaa, että joulukuusta 2016 alkaen henkilöstötalukossa ja henkilöstöerittelyssä oli 107 tointa (virkamiehet, väliaikaiset toimihenkilöt ja sopimussuhteiset toimihenkilöt), kun vuonna 2015 toimia oli ollut 108; panee tyytyväisenä merkille, että täytettyjä toimia koskeva sukupuolijakauma 31. joulukuuta 2016 osoittaa, että tasapaino oli melkein saavutettu, sillä naisten osuus oli 55,14 prosenttia ja miesten 44,86 prosenttia;
10. korostaa, että työ- ja perhe-elämän tasapainottamisen olisi oltava yksi osa säätiön henkilöstöpolitiikkaa; panee merkille, että hyvinvointia edistävään toimintaan käytettiin noin 80,21 euroa henkilöstön jäsentä kohti; panee merkille, että sairauspäiviä oli keskimäärin 6,5 päivää henkilöstön jäsentä kohti, mikä on vähemmän kuin monissa muissa unionin virastoissa, mutta tämäkin määrä aiheuttaa huolta, ja on syytä tutkia, vaikuttaako työpaikkastressi asiaan; panee merkille, että kukaan ei ollut sairauslomalla kokonaista vuotta;
11. pitää myönteisenä, että vuonna 2016 ei raportoitu yhdestäkään virallisen tai epävirallisen häirinnän tapauksesta; kannattaa koulutus- ja tiedotustilaisuuksien järjestämistä, jotta työntekijät olisivat tietoisempia asiasta;
12. panee tyytyväisenä merkille, että säätiö ei vastaanottanut vuonna 2016 yhtään valitusta, kannetta tai ilmoitusta, jossa olisi moitittu työntekijöiden palkkaamista tai irtisanomista;
13. panee tyytyväisenä merkille, että säätiö on toteuttanut palkkojen oikaisemiseen liittyviä korjaavia toimia tilintarkastustuomioistuimen kertomusten jälkeen; panee merkille, että huhtikuussa 2017 tehtiin kattava palkanlaskentatoiminnan sisäinen tarkastus, jotta saataisiin lisävahvistusta sille, että käytössä on asianmukaiset prosessit ja tarkastukset ja että ne toimivat hyvin;
14. muistuttaa, että henkilöstöleikkausten toteuttaminen on ollut hyvin hankalaa, ja toistaa olevansa huolissaan uusista leikkauksista, jotka rajoittaisivat virastojen valmiuksia hoitaa tehtäviään;

Eturistiriitöjen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus ja demokratia

15. panee tyytyväisenä merkille, että marras- ja joulukuussa 2016 järjestettiin seminaareja etiikasta, nuhteettomuudesta ja petosten torjunnasta; toteaa lisäksi, että seminaareihin osallistuminen oli pakollista koko henkilöstölle ja että työntekijöiden, jotka olivat estyneitä osallistumasta niihin, edellytettiin seuraavan verkko-ohjelmaa, jossa käytiin läpi samoja aiheita;
16. panee tyytyväisenä merkille, että säätiöllä on väärinkäytösten paljastamista koskevat säännöt ja että vuonna 2016 ei kirjattu yhtään tapausta;
17. katsoo, että olisi perustettava riippumaton ilmoitus-, neuvonta- ja käsittelyelin, jolla on riittävästi määrärahoja, jotta voidaan auttaa väärinkäytösten paljastajia käyttämään oikeita kanavia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia mahdollisia väärinkäytöksiä koskevien tietojen paljastamiseen ja samalla varjella luottamuksellisuutta ja tarjota tarvittavaa tukea ja neuvontaa;
18. pitää myönteisenä, että säätiössä ei ilmennyt eturistiriitoja koskevia tapauksia vuonna 2016;
19. kehottaa säätiötä ottamaan käyttöön eettiset säännöt ja ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle väitetyistä ja vahvistetuista eturistiriidoista sekä siitä, miten säätiö on niitä käsitellyt ja miten se aikoo niitä ehkäistä vastaisuudessa;

Tärkeimmät saavutukset

20. on tyytyväinen säätiön vuonna 2016 määrittämiin kolmeen keskeiseen saavutukseen, jotka ovat seuraavat:
- kuudennen Euroopan työoloja kartoittavan kyselytutkimuksen päätökseen saattaminen ja tulosten esitleminen parlamentille 17. marraskuuta 2016;
 - nelivuotisen ohjelmakauden viimeisen vuoden päätökseen saattaminen siten, että talousarvion toteuttamisaste oli 100 prosenttia ja ohjelmien toteuttamisaste 98 prosenttia sekä asiakaspalautteen tyytyväisyysaste korkeimmillaan kyseisten neljän vuoden aikana;
 - Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa paketissa viitataan säätiön äskettäisiin havaintoihin, jotka koskevat palkkaa, sosiaalietuuksia, puutteellisia asumisolosuhteita Euroopassa, työllisyyden uusia muotoja ja uusinta työoloja käsittelevää kyselytutkimusta;
21. panee tyytyväisenä merkille, että säätiön nelivuotinen työohjelma on toteutettu menestyksekkäästi ja organisatorisesti erittäin tehokkaasti, mistä on osoituksena se, että säätiön keskeiset tulosindikaattorit ovat yleisesti parantuneet;
22. panee tyytyväisenä merkille, että työohjelman kaavailluista tuloksista saatiin vuonna 2016 toteutettua 97 prosenttia, mikä ylittää selvästi asetetun 80 prosentin tavoitteen ja merkitsee huomattavaa käännettä kahden edellisvuoden alisuoriutumiseen verrattuna ja varmistaa, että nelivuotisen ohjelmakauden päättyessä lähes kaikki kauden viimeiselle vuodelle kaavailut tulokset saatiin toteutettua ajoissa;

Sisäinen valvonta

23. panee tyytyväisenä merkille, että säätiön sisäisen valvonnan koordinaattori keskittyi hallintoneuvoston puheenjohtajistolle tammikuussa 2016 esitettyjen painopisteiden mukaisesti viiteen sisäisen valvonnan standardiin, jotka koskevat säätiön toiminta-ajatusta ja visiota, eettisiä ja organisatorisia arvoja, henkilöstön jakautumista ja liikkuvuutta, riskinhallintaprosessia sekä sisäisen valvonnan standardien arviointia;

Sisäinen tarkastus

24. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan komission sisäinen tarkastus (IAS) korosti joulukuussa 2016 antamassaan tarkastuskertomuksessa sitä, että säätiön on parannettava hankkeiden hallinnointiaan etenkin hallintojärjestelyjen, seurannan ja raportoinnin osalta; panee kuitenkin tyytyväisenä merkille, että säätiö ja IAS ovat sopineet korjaavia toimenpiteitä koskevasta suunnitelmasta;
25. panee merkille, että IAS suoritti hankkeiden hallinnointia koskevan tarkastuksen, jonka tarkoituksena oli arvioida säätiön asiassa soveltaman suunnittelun riittävyttä sekä käyttöön otettujen valvontajärjestelmien vaikuttavuutta; panee lisäksi merkille, että IAS:n kertomuksessa annettiin neljä suositusta seuraavista aiheista: hankkeiden hallinnointi, hankkeiden seuranta ja niitä koskeva raportointi, hankesuunnittelu, ja hankkeiden hallinnoinnin tietojärjestelmä; panee merkille, että IAS hyväksyi säätiön toimintasuunnitelman toteuttamisen vuoden 2017 loppuun mennessä; kehottaa säätiötä tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asian edistymisestä;
26. panee tyytyväisenä merkille, että kaikki IAS:n raportointivuotta edeltävissä tarkastuksissa antamat suositukset on pantu täytäntöön;

Muita huomautuksia

27. pitää valitettavana, että asetuksessa (ETY) N:o 1365/75 ei edellytetä erikseen säätiön toiminnan ulkoista arviointia; panee kuitenkin merkille, että komission ehdotuksessa uudeksi perustamisasetukseksi veloitetaan tekemään arviointi joka viides vuosi; pitää lisäksi myönteenä, että kaikille nelivuotisille työohjelmille suoritetaan nykyisin ulkoinen arviointi;
28. panee merkille, että säätiö on edelleen keskeinen vaikuttaja politiikan kehittämisessä ja että sen asiantuntemusta käytetään edelleen monissa keskeisissä EU-politiikkaa koskevissa asiakirjoissa;
29. panee merkille työn, jota säätiö on nelivuotisen työohjelman 2013–2016 ”Kriisistä eteenpäin: Tietoon perustuvat toimintalinjat vievät kohti kilpailukykyistä ja tasapuolista Eurooppaa” aikana tehnyt; panee tyytyväisenä merkille elin- ja työoloja, työmarkkinasuhteita ja työllisyyden ja työmarkkinoiden kehityssuuntauksia koskevat säätiön korkeatasoiset analyysit ja toimintapolitiittisen panoksen, erityisesti tiivistelmäraportin kuudennesta Euroopan työolotutkimuksesta ja työn tekemisen uusista muodoista; korostaa säätiön kolmiosaisen hallinnointirakenteen merkitystä, jonka ansiosta se pystyy antamaan kattavan kokonaiskuvan taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta;
30. korostaa, että on välttämätöntä pitää yllä tiivistä yhteistyötä säätiön sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan välillä, jotta voidaan hyödyntää säätiön asiantuntemusta ja käydä rakentavia ja näyttöön perustuvia keskusteluja;

31. panee tyytyväisenä merkille, että parlamentti, komissio ja muut sidosryhmät ovat tärkeimpiä säätiön tuottaman taitotiedon käyttäjiä ja että ne ovat tietoisia sen laadusta ja siihen liittyvistä eduista;
32. panee merkille säätiön perustamisasetuksen eli neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1365/75 tarkistamisen ja pitää myönteisenä, että parlamentti ja komissio ovat sisällyttäneet siihen nimenomaisen viittauksen ulkoisen tarkastuksen raporttien ja arviointien käyttöön;
33. panee tyytyväisenä merkille hyvän yhteistyön, jota säätiö ja muut unionin virastot, erityisesti Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus, Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto, Euroopan koulutussäätiö, Euroopan unionin perusoikeusvirasto ja Euroopan tasa-arvoinstituutti ovat tehneet työn suunnittelu- ja täytäntöönpanovaiheessa toiminnan hyvän koordinoinnin ja synergian varmistamiseksi;
34. panee merkille, että säätiö on panostanut voimakkaasti köyhyyden torjuntaan ja työstä sopimisesta tapahtuvien väärinkäytösten torjuntaan useiden eri puolilla unionia toteutettujen toimien yhteydessä;
35. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 18. huhtikuuta 2018⁽¹⁾ antamaansa päätöslauselmaan.

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0133 (ks. tämän virallisen lehden s. 393).